

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

**Lathcen egloga de moralibus lob quas Gregorius papa  
fecit - Cod. Aug. perg. 134**

**Lathcen**

**[S.l.], [9. Jh.]**

Liber XIX

[urn:nbn:de:bsz:31-10461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-10461)

78  
**V**nde ergo sapientia uenit & quis est locus intelligentiae abscondita est ab oculis omnium uiuentium. Requirit enim unde sapientia uenit. Ab eo enim uenit a quo orta est. Sed quia ab inuisibili & coeterno patre nascitur eius uia occulta est. Quia ergo & inuisibilis est de quo patet & incertum nobis est in cuius mente intellecta requiescat. Recte dicitur.

Unde ergo sapientia uenit & quis est locus intelligentiae ab oculis omnium uiuentium. Quo quisquis sapientiam quaeditur est uidet & huic seculo funditus moritur. Ne iam eius amore teneatur.

### EXPLICIT LIBER OCTAUIVS & INCIPIT NONVS DE CI MVS

**U**olucres caeli late. Quia in hac corruptibili carne constituti naturae eius potentiam ipsi quoque uiuendo non penetrant qui iam per meritum sanctae contemplationis uolant.

**P**er dicio & mors dixerunt. Auribus nostris audiuimus famam eius. Quid per dicionis & mortis nomine nisi maligni spiritus designantur qui in uentores mortis & per dicionis extiterunt. De sapientia ergo quod dicitur. Auribus audiui mus famam eius. Quia nimirum uisionem illius plena beatitudinis habere nequi uerunt. Uide quippe perfecte coaeternam dei sapientiam hoc est quod habere. Ideo iniqui spiritus hanc sapientiam non uident quia ad lucem eius clauderunt oculos cordis super fuisse eius radis repugnantes.

**D**ns intellegit uiam eius & ipse nouit locum illius. Alter sapientia habet uiam atque aliter uiam. Per humanitatem transitum. Locum uero per statum diuinitatis. Quia igitur quando per carnem apparere hominibus incertum fuit recte nunc dicitur. Dns intellegit uiam eius & cetera. Ac si aperte diceret. Humane cogitationi occulta sunt. uel quando per carnem ad homines sapientia ueniat. uel quomodo apud patrem inuisibilis & cum foris apparuerit persistat. Si uia eius accipitur hoc ipsum quod uenit ad cor. seque nobis in trinecus infudit. Locus uero eius fit cor ad quod ueniens permanet & quia hominibus incertum est uel in cuius corde ueniat. uel in quo postquam uenerit permaneat. Recte nunc dicitur. Dns intellegit uiam eius & cetera. Et quia haec

sapientia in cunctis mundi partibus electorum fuerat corda repleta. Recte subdit.

**I**psē enim fines mundi intuetur. & omnia quae sub caelo sunt respicit. Respicere dicitur ea quae amissa & perditā fuerant. ad suam gratiam reformare.

**Q**ui facit uentis pondus. Velocitate ac subtilitate uentorum solent anime designari. Pondus ergo accipiunt anime. ab intentione diuina. noniam leui motu desiliant. sed in eum fixa constantiae grauitate consistant. Vel certe uentis pondus est facere concessam hic electis de uirtutibus gloriam permixta infirmitate temperare.

**E**t quis appendit mensuram. Quia utique sancti qui leuante spiritu ad summa rapiuntur. quatenus diu sunt in hac uita. ne in aliqua elatione superbiant. quibusdam temptationibus reprimuntur. ut nequaquam tantum proficiant quantum uolunt. quia dum spiritus trahit. & caro retrahit. subtilissimo interm. iudicium moderamine. infra summa et supra infima in quodam medio anime librat.

Unde sequitur

**Q**uando ponebat pluuies legem. & uiam procellis sonantibus. tunc uidit illum & enarrauit. & preparauit & inuestigauit. Solent pluuiae predicantium dicta signari. quorum iam uerba cum blande persuadent pluuies sunt. Cum uero terribilia de futuro iudicio intonant. tonantes procelles sunt. Lex autem est ipsis predicatoribus posita. ut uiuendo impleant. quod loquendo suadere festinant. Uiam autem procellis <sup>sonantibus</sup> posuit cum predicatoribus suis ad corda hominum terrore iudicii. uenturi perculsa. aditum fecit. Tunc ergo cum legem pluuies poneret. hoc est mandatum custodiae predicatoribus daret. Hanc incarnatam sapientiam uideri & enarrare a predicatoribus preparari & inuestigari ab auditoribus fecit. Sibi quippe illam preparat. quisquis illam bene uiuendo in diem iudicii propitiam parat.

**E**cce timor di ipsa est sapientia & recedere a modo intelligentia. ac si diceretur. Cordi tui o homo scrutare secreta. si dum timere deprehendis. profecto est stat.

quia hac sapientia plenus es. Sed quia ueraciter uim diuini  
timoris intellegit. qui se aprauis cunctis operibus custodit.  
recte subditur. & recedere. a malo intellegentiae.

**ADDIDIT QUOQ. ADSUMENS PARABOLAM SUAM ET DIXIT.**

**Q**uis mihi tribuat ut sim iuxta menses pristinos. A p<sup>er</sup>te con  
stat quod p<sup>er</sup> exteriorum uerborum formam my<sup>st</sup>erialoquitur. qui  
parabolam adsumpsisse memorat. Quis mihi tribuat ut sim iuxta menses  
pristinos. Menses enim ex collectione dieru<sup>m</sup> fiunt. Quid nomine significat  
mensium. nisi collectiones animarum. Siue aliquando mensis pro perfectio  
ne ponitur. Remmiscatur ergo per uocem beati iob. ecclesia perfectionis  
pristiniae. & reducat ad memoriam. quanta pro fectio predicationis suae  
collectis animabus reportabat lucra.

**S**ecundum dies de quib<sup>us</sup> d<sup>eu</sup>s custodiat me. Nam ecclesia tunc in illis hoc est in  
firmis aestimabat ut mensis ex mense. Hoc est p<sup>er</sup>fectio requiei post refec  
tionem operis cadere quae se n<sup>on</sup> in istis. hoc est in p<sup>er</sup>fectis respicit custodiri.

**Q**uando splendebat lucerna eius super caput meum. Nunc enim lucerna sup  
caput ecclesiae splendet quia sacrae loquia tenebras nostrae mentis irradiant.

**E**t ad lumen eius ambulabam in tenebris. Nunc ad lumen in tenebris ambulat.  
quia sc<sup>ilicet</sup> uniuersalis ecclesia. & si aliene occulte cogitationis non penetrat. ponit  
tamen gressus boni operis directo lumine supernae locutionis.

**S**icut fuit in diebus adulescentiae meae. quando secreto d<sup>eu</sup>s erat in tabernaculo  
meo. Sicut unius cuiusq<sup>ue</sup> hominis. sic sc<sup>ilicet</sup> ecclesiae aetas describitur. Paruula  
quippe tunc erat. cum a natiuitate recens uerbum uitae predicare non po  
terat. Hinc dicitur. Soror n<sup>ost</sup>ra paruula est. & ubera non habet. Adulta ue  
ro quando d<sup>eu</sup>i uerbo copulata. sc<sup>ilicet</sup> repleta sp<sup>iritu</sup> p<sup>ro</sup> predicationis in ministeriu<sup>m</sup>  
in filiorum conceptione foetatur. Cum autem malis oppressa quasi quo  
dam semo debilitate p<sup>ro</sup> predicationem filios procreare non ual<sup>et</sup>. & remmis  
citur fecunditatis antiquae. dicens. Sicut fuit in diebus adulescentiae meae.

**A**it autē quando secreto dñs erat in tabernaculo meo. Omnes enim qui precepta diuina metuunt di tabernaculum fiunt. Ut ergo demonstretur quantum in us p fice rit secreto dñs fuisse in suo tabernaculo phibet ut etiam ostendat rectitudinis opera quantum extrinsecus custodiuit

**Q**uando erat om̄ps mecum & in circuitu meo pueri mei. Pueri uocantur qui celestibz mandatis inserviunt. quoniam in circuitu eius sunt. quia in cunctis fere gentibus reperuntur. quia caelestia mandata custodiunt & sp̄itali regulae obsequuntur

**Q**uando lauabam pedes meos butyro. Xps & ecclesia una persona est. Ille huius corporis caput. Haec autē illius capitis corpz. quos autē pedes dñi nisi sc̄os predicatoris accipimus. Butyro enim pedes lauantur. quia seip predicatoris bonorum operum pinguedine repleantur. Et abstergitur collectus puluis de gloria sc̄ae predicationis. Vel certe lauantur pedes. dum sc̄is predicatoribz debita. ab audientibz stipendia conferuntur. & quos fatigat inuinctus predicationis labor. exhibita ad discipulis pinguedo boni operis fouet.

**E**t petra fundebat mihi riuos olei. Petra xps est quae ad usum sc̄ae ecclesiae olei riuos fudit. De hac petra olei riuus exiit. liber mathei. liber marci. liber luciae. liber iohannis. In diuersis huius mundi partibz. quod predicamenta edidit. tot per opera apostolorum omnium riuos fudit

**Q**uando procedebam ad portam ciuitatis & implatae parabant cathedra mihi. Videbant me iuuenes & abscondebant & senes adsurgentes stabant. Principes cessabant loqui & digitū sup ponebant oris suo. Vocem suam cohibebant duces. & linguae eorum gutturi eorum adhaerebant. Mos uero ueterum fuit. ut seniores in porta consisterent. & causas intro euntium iudicaret. Quatinus tanto esset pacificus urbis populus. quanto ad hanc discordes ingredi non liceret. Sed nos sacram istoria uenerantes. Haec egisse beatum iob pro cultu iustitiae certum habemus. Haec iuxta litteram dici in isto compendio sufficiat

**A**uris audiens beatificabat me. & oculos uidentis testimonium reddebat mihi. Dum beatificari se ab audientibus sibiqz testimonium reddi audientibus fate-

80  
tur. Qualis in sermone & qualis in opere fuerit ostenditur. Utigitur beatus iob ami-  
corum suorum increpationibus exactus utraq; se habuisse prohibeat sese  
& audientibus & uidentibus uenerationi fuisse manifestat dicens

**E**o quod liberauissimam pauperem uociferantem & pupillum cui non esset adiutor  
Benedictio perituri super me ueniebat & cor uidue consolatus sum. Magnae mise-  
ricordiae ista sunt opera. Superius autem dictum est quid exhibuit per doctri-  
nam. At namq; auris audiens beatificabat me. Nunc autem narrat quae  
per misericordiam impendit dicens. Eo quod liberauissimam pauperem uociferantem  
& cetera. Vox quippe cum opere sibi necessario concordat.

**I**ustitia indutus sum & uestiui me sicut uestimento. uestimento utiq; cum  
uestimur. ex omni parte circum damur. Ille ergo iustitia sicut uestimento  
induitur. qui se undiq; bono opere protegit. & nullam partem actionis suae  
peccato nudam relinquit.

**E**t diademate iudicio meo. Iustorum iudicia recte diademate comparantur  
quia per magni operis gloriam ad retributionis ducunt coronam. Quae nimirum  
iudicia se cum cottidiae introrsus agunt. quicquid quicquid proximo de-  
beant.

**O**culus fui caeco & pes claudis. Pater eram pauperum & causam quam nesciebam  
diligentissime inuestigabam. Ideo beatus iob amicos se iniuste accusantibus  
atq; idcirco nescientibus bonae suae loquendo asserit. ut nimirum discerent  
non contra eius uitam erigi. sed hanc tacentes imitari. Et causam quam nescie-  
bam diligentissime inuestigabam. Uides quia cum magna ager & minima  
non dispexit. Notandum ergo est. ne ad proferendam sententiam unquam pre-  
cipite debeamus nec temere indiscussa iudicemus. ne qualibet macula auditanos  
moueamus. Ne passim dicta sine probatione credamus.

**C**onterebam molas iniqui & de dentibus illius aufererebam praedam. Per molas occul-  
tae inimici insidiae. Per dentes autem aperta iam culpa perpetratio demonstratur.

**D**icebamq; in modulo meo moriar & sicut palma multiplicabo dies. Quid hoc loco

pernici nomen nisi tranquilla requies exprimitur in qua infirmos quos quaesi-  
lios quasi imidos innutrire credebatur Quia uero hoc ipsum sibi pacis  
otium exultorum dierum longitudine pmittebat recte subiungit dicens  
Et sic palma multiplicabo dies Palmis enim tarde proficit sed diu in uiriditate subsistit.

**R**adix mea aperta est secus aquas. Iuxta aquas enim radix aperitur. Quando  
ad percipienda ueritatis fluentia. Latenter cogitatio mentis aperitur.

**E**t ros morabitur in inmissione mea. Sub audis dicebamus. Messio enim scilicet  
ecclesia non incongruenter accipitur. cum perfectae animae corporibus  
abstracte uelud naturae segetes a terra radici se ad celestia horrea demi-  
grat. Ergo ros desuper cadit. Messis autem deorsum collegit. Unde ros  
moratur in inmissione. quia gratia desuper ueniens. agit ut dignissi-  
mi quidem de inferioribus colligamur. & fructum bonorum operum sursum feramur.

**G**loria mea semper inuouabitur. & arcus meus in manu mea instituetur.

**A**rcus in manu est. scriptura sacra in operatione. In manu & in manu  
tenet quid diuina eloquia quae intellectu cognoscit operatione perficit.

**EXPLICIT / INCIPIT LIBER VICESIMUS.**

**Q**uoniam uidebant expectabant sententiam meam. & intente tacebant  
ad consilium meum. Verbis meis nihil addere audebant & super illor  
stillabat eloquium meum. Expectabant me sicut pluuiam. & os suum  
aperiebant quasi ad imbrem serotinum. hinc iam apud sanctum iob fuisse  
subiectionum reuerentiam indubitanter crechimus. Sed cum dicit ex-  
pectabant sententiam meam. Quasi aperte dicat. non uithi proterui  
ac timidi quidum ueritatis uerba suscipere rennuunt. predicationis  
mee sententias quasi docendo percuntunt. In hac autem stillatione  
eloqui. quid aliud quam mensura predicationis accipit. In hoc uero quod  
dicit uerbis meis nihil addere audebant reuerentia laudatur audien-  
tium. Verba sanctae predicationis sic pluuiam sustinemus dum humiliter  
ariditatem misericordis agnoscimus. At autem os suum aperiebant.

10